

INDISCH BOSCHONDERZOEK

door Dr. F. KRAMER.

Op den 27en September van dit jaar werd te Buitenzorg de eerste steen gelegd voor het nieuwe gebouw van het Ned. Indische boschbouwproefstation. De toestand van de oude behuizing, waarmee reeds gedurende tal van jaren genoeg moest worden genomen, was onhoudbaar, zelfs levensgevaarlijk geworden, zoodat de regeering ondanks de malaise een bedrag van f 135.000 beschikbaar stelde voor een nieuw gebouw.

Zoo zal dan midden 1931 het instituut voor het Ned. Indische boschonderzoek na 18 jaren eindelijk op een passende wijze gehuisvest zijn.

Het Buitenzorgsche boschbouwproefstation is in den loop der jaren ook buiten Indië bekend geworden door de resultaten van velerlei onderzoekingen. Deze zijn neergelegd in 23 grootere „Mededeelingen”, welke een afgerond onderzoek of een afgesloten onderdeel van een grootere reeks proeven bevatten, en een 18-tal „Korte Mededeelingen”, die meer een voorloopig karakter dragen.

In 1919 was door den toenmaligen directeur B e e k m a n een werkplan opgesteld. Dit plan heeft door de geleidelijke ontwikkeling van het proefstation in de daaropvolgende jaren noodzakelijkerwijze verschillende wijzigingen ondergaan, zoodat het gewenscht werd geacht een herziening te ondernemen en een nieuw werkplan op te stellen. Dit werd uitgevoerd door den huidige directeur Dr. W i n d. Het plan werd door den hoofdinspecteur van het Boschwezen en de vijf dienstvakhoofden besproken en daarna goedgekeurd. Het werd als dienstdruk no. 4 uitgegeven en afgedrukt in de Septemberaflevering van het Boschbouwkundig tijdschrift Tectona. Aan het eigenlijke werkplan gaat vooraf een overzicht van de reeds verrichte en van de voor de toekomst noodig geachte onderzoekingen. Daar — zooals reeds gezegd — het Indische boschbouwproefstation ook buiten den archipel een zekere bekendheid heeft verworven, is vermoedelijk bij den lezerskring van het Nederlandsch Boschbouw Tijdschrift op eenige belangstelling voor het nieuwe werkplan te rekenen.

De onderzoekingen, welke in de verschillende afdelingen van het boschbouwproefstation te Buitenzorg worden verricht, zijn in drie groote groepen te verdeelen, n.l. houttechnische, houtteeltkundige en houtmeetkundige. De afdelingen zijn langzamerhand ontstaan en gegroeid, en blijven, hoewel zij de te onderzoeken stof niet steeds streng logisch

verdeelen, door bijzondere personeelsomstandigheden, ook voor de nabije toekomst in hun huidige vorm gehandhaafd.

De volgende verdeeling kan gemaakt worden :

- I. *Houttechnisch onderzoek* :
  1. Afdeeling „Technologie”,
  2. „ „ „Botanische-houttechnische boschexploratie”.
- II. *Houtteeltkundig onderzoek* :
  3. Afdeeling „Djatikultuuronderzoek”,
  4. „ „ „Djatinatuurverjonging”,
  5. „ „ „Wildhoutbedrijf”,
  6. „ „ „Boschbescherming”,
- III. *Houtmeekundig onderzoek* :
  7. Afdeeling „Opbrengst- en dunningsonderzoek”.

De beide houttechnische afdelingen, die in nauw onderling verband samenwerken, hebben — wanneer men aan de honderden bruikbare boomsoorten van den archipel denkt — een onafzienbaar veld van onderzoek. En hieraan is nog een belangrijke uitbreiding te geven, wanneer eerlang het eveneens zeer noodzakelijke onderzoek der boschprodukten (harsen, gommen, rotan) in behandeling zal worden genomen.

Hoewel beide afdelingen zich ook met de op Java voorkomende boomsoorten bezig houden, ligt het zwaartepunt toch in de Buitengewesten met zijn tallooze weinig bekende, ja soms geheel onbekende, boomsoorten.

De onderzoekingen der afdeling „Technologie” hebben betrekking op de mechanisch-technische eigenschappen der houtsoorten, de fysische en de chemische eigenschappen, de duurzaamheid en verduurzaming van hout, terwijl de wetenschappelijke en praktische identifikatie van hout ook een zeer belangrijk onderdeel is, waarbij reeds op zeer fraaie resultaten kan worden voortgebouwd.

Het zal echter noodzakelijk zijn, dat deze afdeling in het nieuwe gebouw over een groote ruimte voor werkplaatsen en laboratoria beschikt.

De afdeling „Botanisch-houttechnische boschexploratie” werkt aan : het ordenen van de Inlandsche, handels- en wetenschappelijke namen der houtsoorten, het vastleggen van gegevens uit de praktijk over gebruik en eigenschappen, de verzameling van authentieke houtmonsters, het bijebrengen van botanische en boschbouwkundige gegevens. Vooral dit laatste eischt veel systematisch onderzoek, waarbij eigen methoden zijn gevonden en verder worden gevolgd.

Beide afdelingen werken verder samen bij de verspreiding van de verkregen kennis in de praktijk. In den loop der jaren zijn uitgebreide kollekties houtmonsters en herbarium bijeengebracht.

De houtteeltkundige afdelingen hebben in hoofdzaak de verjonging van djati resp. wildhoutsoorten als veld van onderzoek.

Een groot gedeelte van het djatikultuuronderzoek is kortgeleden afgesloten. Op de goede gronden zullen de vraagstukken van menging, plantverband en tusschenplanting worden voortgezet. Op de slechte gronden zal op andere wijze worden voortgegaan, n.l. in „meer natuurlijke” richting.

De beide afdelingen „Djatikultuuronderzoek” en „Djatinatuurverjonging” zullen zich meer ekologisch verdiepen, waarbij aan groeiplaats (grond) en boomfysiologie bijzondere aandacht zal worden besteed. Ook de zuivere natuurlijke verjonging van den djati zal geleidelijk in onderzoek genomen worden.

De afdeling „Wildhoutbedrijf” bestrijkt een groot gebied, daar feitelijk de houtteeltkundige vraagstukken van alle boomen behalve den djati op haar terrein vallen. Praktische eischen en de nog vrij geringe ontwikkeling van het wildhoutboschbedrijf geven hier vanzelf de noodige beperking. De min of meer opportunistische onderzoekingen op het gebied van het industriehout- en looistofvraagstuk zullen in de toekomst op bescheiden schaal dienen te worden voortgezet, opdat het hoofdwerk gewijd kan worden aan het cultuurvraagstuk der gebergtebosschen.

Een zelfstandige afdeling boschbescherming bestaat niet als zoodanig. Het fytopathologisch gedeelte wordt verzorgd door het Instituut voor Plantenziekten te Buitenzorg. Eventuele nieuwe onderzoekingen over brandbescherming en hydrologische beteekenis der gebergtebosschen zullen bij de andere afdelingen worden ondergebracht.

De afdeling „Opbrengst- en dunningsonderzoek” zal de eerste jaren bijna geheel werken aan de samenstelling van een nieuwe opbrengsttafel voor djatikultuurbosch en van een djatistamtafel. Daarnaast zijn eveneens stamtafels voor wildhoutsoorten in behandeling. Voorts staan op het programma nieuwe berekeningen over den omloop van djati, terwijl het vergelijkend dunningsonderzoek in de toekomst ook meer aandacht zal vragen.

Deze afdeling zal tegelijkertijd bestemd worden voor de wiskundige verwerking van het cijfermateriaal der andere afdelingen.

Uit het bovenstaande moge blijken, dat het Ned. Indische boschbouwproefstation op vele fronten bezig is den onbekenden tropischen boschbouw te bestudeeren en de verkregen kennis dienstbaar te maken voor de praktijk. Hoewel steunende op de algemeene boschbouwwetenschap, die immers internationaal is, staat het Indische boschonderzoek voor zeer veel onbekends, zoodat dikwerf nieuwe wegen zullen worden ingeslagen.

Moge het nieuwe gebouw spoedig de gelegenheid geven tot verderen nuttigen arbeid in het belang van praktijk en boschbouwwetenschap.